

Sygn. akt VIII C 236/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w Ł.

przeciwko A. A.

o zapłatę 3.064,16 zł

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 236/18

UZASADNIENIE

W dniu 13 grudnia 2017 roku powód (...) Spółka Akcyjna w Ł., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej A. A. powództwo o zasądzenie kwoty 3.064,16 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwot i dat wskazanych w pozwie oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem (...) Sp. z o.o. w P. w dniu 19 kwietnia 2016 roku umowy pożyczki na kwotę 2.420 zł, która miała być spłacona na warunkach określonych w umowie i zgodnie z harmonogramem spłaty. W związku z opóźnieniem w spłacie rat pożyczki, pożyczkodawca wypowiedział pozwanej umowę pożyczki w dniu 30 sierpnia 2016 roku, wskutek czego cała wierzytelność stała się wymagalna. W dniu 4 listopada 2016 roku powód zawarł z pierwotnym wierzycielem ramową umowę cesji oraz porozumienie nr 1, na mocy których przejął prawa do wierzytelności wobec pozwanej z tytułu przedmiotowej umowy. Na dochodzoną pozewem kwotę składa się: 2.226,48 zł tytułem pozostałego do zapłaty kapitału pożyczki, 554,58 zł z tytułu niespłaconej prowizji za udzielenie pożyczki, 181,50 zł tytułem niespłaconej prowizji za obsługę pożyczki, oraz 56,40 zł i 45,20 zł tytułem odsetek. **(pozew k. 3-7)**

W dniu 4 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 46)**

Pozwana, reprezentowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, zaskarżyła powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana zakwestionowała legitymację czynną powoda oraz podniosła zarzut nieistnienia roszczenia powoda, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości i jego nieudowodnienia. **(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 48-49)**

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał powództwo w całości. **(odpowiedź na sprzeciw k. 57)**

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2018 roku pełnomocnik powoda nie stawił się, został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości, wywodząc jak dotychczas. **(protokół rozprawy k. 64, zapis przebiegu rozprawy na płycie CD k. 66, e.p.o. k. 63)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 kwietnia 2016 roku pozwana A. A. złożyła wniosek i zawarła z (...) Sp. z o.o. w P. umowę pożyczki ratalnej nr (...), na mocy której pożyczkodawca zobowiązał się udzielić pozwanej pożyczki pieniężnej w kwocie 2.420 zł, po pozytywnej weryfikacji zdolności do spłaty pożyczki, a pozwana zobowiązała się spłacić pożyczkę wraz z prowizją za udzielenie pożyczki w kwocie 605 zł oraz prowizją za obsługę w wysokości 60,50 zł należną za każdy rozpoczęty okres odsetkowy, w ratach w wysokości i terminach określonych w harmonogramie spłat. Termin całkowitej spłaty pożyczki strony umowy oznaczyły na dzień 19 kwietnia 2017 roku, a pożyczka miała zostać wypłacona na rachunek bankowy pożyczkobiorcy wskazany we wniosku o udzielenie pożyczki, nie później niż w ciągu 2 dni roboczych od dnia rejestracji umowy pożyczki w systemie informatycznym A..

W aktach sprawy brak jest potwierdzenia przelania środków pieniężnych z powyższej umowy pożyczki na rachunek pozwanej. **(kserokopia wniosku o udzielenie pożyczki gotówkowej k. 20-21, kserokopia umowy pożyczki z zał. k. 22-24, kserokopia dokumentów dot. zdolności kredytowej pozwanej k. 25-27, kserokopia regulaminu k. 28-11, kserokopia formularza informacyjnego pożyczki k. 32-38, kserokopia harmonogramu spłat k. 41, okoliczności bezsporne)**

W dniu 4 listopada 2016 roku (...) Sp. z o.o. w P. zawarła z (...) Spółką Akcyjną w Ł. umowę ramową przelewu wierzytelności, która miała dotyczyć przeniesienia wierzytelności z tytułu pożyczek zawartych przez cedenta, przy czym na podstawie tej umowy miały być zawierane Porozumienia o dokonaniu przelewu wierzytelności objętych wykazem, a wskazanych w Załączniku nr 2 i 3, zawierającym wykaz wierzytelności będących przedmiotem przelewu i dane o dłużnikach.

W dniu 4 listopada 2016 roku (...) Sp. z o.o. w P. zawarła z (...) Spółką Akcyjną w Ł. Porozumienie nr 1 do Ramowej umowy przelewu wierzytelności z dnia 4 listopada 2016 roku, w którym wskazano, że wykaz poszczególnych wierzytelności stanowi Załącznik nr 2 do niniejszego porozumienia.

Powód sporządził pismo skierowane do pozwanej z wezwaniem do zapłaty po przelewie wierzytelności, wskazując w treści tego pisma, że na podstawie umowy cesji z dnia 4 listopada 2016 roku wierzytelności pieniężne wynikające z umów zawartych z (...) zostały przelane na rzecz (...) S.A. w Ł., przy czym zadłużenie na dzień 16 listopada 2016 roku wynosi 3.078,27 zł i obejmuje nieuregulowaną kwotę zaciągniętego zobowiązania wraz z odsetkami i kosztami poprzedniego wierzyciela, a dot. umowy nr (...) z dnia 19 kwietnia 2016 roku.

Na karcie 19 akt sprawy załączono wydruk, który zawiera dane pozwanej, a także najprawdopodobniej dane dotyczące zawartej przez nią umowy pożyczki nr (...). Nie wskazano jednak czy wydruk ten jest wyciągiem z załącznika zawierającego wykaz wierzytelności będących przedmiotem przelewu, a ponadto nie wskazano jakiej umowy przelewu taki wyciąg z wykazu miałby dotyczyć czy też jakiego porozumienia do umowy cesji – kiedy zawartego i pomiędzy jakimi stronami; nawet przy założeniu, że jest to taki właśnie wyciąg i tak nie wiadomo z jaką umową należy go powiązać. **(kserokopia umowy ramowej przelewu wierzytelności k. 13-16,**

kserokopia porozumienia nr 1 k. 17-18, kserokopia wydruku k. 19, kserokopia wezwania do zapłaty po przelewie wierzytelności k. 43)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/76). Podkreślić należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw. W niniejszej sprawie powód powinien wykazać, że po pierwsze pozwana zawarła umowę pożyczki z pierwotnym wierzycielem, po drugie, że objęta tą umową pożyczka faktycznie została udzielona – wypłacona pozwanej, a po trzecie, że powód nabył konkretną wierzytelność przeciwko pozwanej od pierwotnego wierzyciela. W ocenie Sądu powód zdołał sprostać wyłącznie pierwszej z opisanych wyżej powinności.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia powód powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r., I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwana, od której powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykáže, że pożyczka została udzielona. W niniejszej sprawie fakt udzielenia pozwanej pożyczki nie został przez powoda udowodniony. Powód poprzestał wyłącznie na złożeniu umowy pożyczki i wniosku o jej udzielenie oraz wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy. Rzecz jednak w tym, że z przedłożonych dokumentów nie wynika, że pozwana w rzeczywistości otrzymała pożyczkę. O czym była już mowa, udzielona pozwanej pożyczka miała zostać wypłacona na rachunek bankowy pożyczkobiorcy wskazany we wniosku o udzielenie pożyczki, nie później niż w ciągu 2 dni roboczych od dnia rejestracji umowy pożyczki w systemie informatycznym A.. W aktach sprawy brak jest potwierdzenia przelania środków pieniężnych z powyższej umowy pożyczki na rachunek pozwanej. Pokreślenia wymaga, że pozwana kwestionowała powyższe. Wobec stanowiska pozwanej obowiązkiem powoda było przedłożenie dowodu na wypłatę pożyczki, jeśli z faktu tego chciał on wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne. Oczywiście jest przy tym, że samo złożenie umowy pożyczki jest niewystarczające do przyjęcia, iż do wypłaty środków pieniężnych faktycznie doszło, z jej treści można bowiem wyłącznie wywieść, że strony tej umowy złożyły podpis pod jej treścią, a tym samym zaakceptowały jej postanowienia. Sama akceptacja postanowień umowy w żaden sposób nie dowodzi jednak jej wykonania przez pożyczkodawcę.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych. Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10.07.2003 r., I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24.03.1999 r., I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389). Na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należy, że konieczność wykazania przelania środków pieniężnych na rachunek pozwanej istniała niewątpliwie już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro twierdzenie to stanowiło podstawę roszczenia dochodzonego niniejszym powództwem.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należało, że powód nie udowodnił, że pozwana ma obowiązek zapłaty na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

W niniejszej sprawie zasadny okazał się także zarzut braku legitymacji czynnej powoda, powód nie wykazał bowiem swojego uprawnienia do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzycelność w stosunku do pozwanej wynikająca z zawartej przez pozwaną w dniu 19 kwietnia 2016 roku umowy pożyczki. Powód nie wykazał, że skutecznie nabył wierzycelność względem pozwanej od (...) Sp. z o.o. w P., nie złożył bowiem załącznika do umowy cesji wierzycelności zawartej z pierwotnym wierzycielem w dniu 4 listopada 2016 roku, zaś w pozwie zgłoszone zostało twierdzenie, że to na podstawie właśnie wówczas zawartej umowy wierzycelność miała zostać przeniesiona na cesjonariusza. Powód załączył w poczet materiału dowodowego wyłącznie przedmiotową umowę cesji, nie wykazując jednak, że przedmiotem cesji była wierzycelność dochodzona przedmiotowym powództwem od pozwanej. Podkreślić należy, że kserokopia wydruku złożonego przez stronę powodową i znajdującego się na karcie 19 akt sprawy, a mającego dowodzić objęcie umową przelewu również wierzycelności stanowiącej źródło roszczenia pozwu, jest zbyt mało szczegółowa i czytelna. Jak już wcześniej wskazano, wydruk ten zawiera dane pozwanej, a także najprawdopodobniej dane dotyczące zawartej przez nią umowy pożyczki. Na wydruku nie wskazano jednak czy jest on wyciągiem z załącznika zawierającego wykaz wierzycelności będących przedmiotem przelewu, a ponadto nie wskazano jakiej umowy przelewu taki wyciąg z wykazu miałby dotyczyć czy też jakiego porozumienia do umowy cesji – kiedy zawartego i pomiędzy jakimi stronami; nawet przy założeniu, że jest to taki właśnie wyciąg i tak nie wiadomo z jaką umową należy go powiązać. Podkreślić w tym miejscu należy, że w pozwie zgłoszono twierdzenie faktyczne, że wierzycelność przeciwko pozwanej została przeniesiona na powoda na podstawie umowy ramowej i porozumienia z dnia 4 listopada 2016 roku, twierdzenie to nie zostało jednak udowodnione. Strony umowy cesji mogły przecież zawrzeć ze sobą szereg tego typu umów, a skoro tak, to powinnością tych podmiotów było takie oznaczenie załącznika, aby nie budziło wątpliwości, iż dotyczy on tej konkretnej umowy złożonej w poczet materiału dowodowego. Podkreślić przy tym należy, że w przypadku podmiotów jak powód, masowo skupujących wierzycelność, nabycie konkretnej wierzycelności winno być wykazane ponad wszelką wątpliwość. Niestaranne przygotowywanie dokumentów przez zawodowych pełnomocników musi rodzić i rodzi swoje procesowe konsekwencje. Powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w

żaden sposób nie wykazał, że nabył konkretną wierzytelność względem pozwanej stanowiącą źródło dochodzonego pozwem roszczenia.

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy, na podstawie art. 98 k.p.c. Jej zastosowanie jest uzasadnione faktem, że żądanie powoda zostało oddalone w całości. Koszty poniesione przez pozwaną wyniosły łącznie kwotę 900 zł i obejmowały koszty zastępstwa procesowego wykonywanego przez radcę prawnego, ustalone w oparciu o § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804 ze zm. wyn. z Dz. U. 2016, poz. 1667).